

Republika Hrvatska
Trgovački sud u Splitu
21000 Split, Sukoišanska 6

Poslovni broj: 10 P-487/2019-17

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

P R E S U D A

Trgovački sud u Splitu po sucu Ivani Madunić u pravnoj stvari tužitelja Stečajna masa iza NUNAR d.o.o. u stečaju, Split, Vesanovićeve 13, OIB: 72737155568, kojeg zastupa stečajni upravitelj Mateo Puljić, a ovaj po punomoćnici Katarini Zrilić, odvjetnici iz Splita, protiv tuženika NIKOLA MARČIĆ, Bol, Put Zlatnog rata 52 b, OIB: 28221105362, kojeg zastupa punomoćnik Dean Rahan, odvjetnik iz Supetra, radi raskida i isplate (v.p.s. 160.000,00 kn), nakon glavne i javne rasprave zaključene dana 14. listopada 2020. uz sudjelovanje punomoćnika tužitelja i punomoćnika tuženika, objavljene dana 23. studenog 2020.

p r e s u d i o j e

I Odbija se kao neosnovan tužbeni zahtjev tužitelja koji glasi:

"1. Raskida se Ugovor o kupoprodaji nekretnina sklopljen dana 18. veljače 2014. u Supetru između tužitelja NUNAR d.o.o., Supetar, Ratac 9, OIB: 34233664654, kao kupca i tuženika NIKOLE MARČIĆA, pok. Ivana, Bol, Put Zlatnog rata 52 b, OIB: 28221105362, kao prodavatelja, a ovjerenog kod javnog bilježnika Ervina Kuzmanića iz Supetra, Ratac 2, dana 18. veljače 2014. pod brojem OV-722/14.

2. Nalaže se tuženiku NIKOLI MARČIĆU, pok. Ivana, Bol, Put Zlatnog rata 52 b, OIB: 28221105362, isplatiti tužitelju NUNAR d.o.o., Supetar, Ratac 9, OIB: 34233664654, iznos od 46.667,00 kn zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana 19. veljače 2014. i to do 31. srpnja 2015. po stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za osam postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. pa do isplate, po stopi koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena.

3. Nalaže se tuženiku NIKOLI MARČIĆU, pok. Ivana, Bol, Put Zlatnog rata 52 b, OIB: 28221105362, da isplatiti tužitelju NUNAR d.o.o., Supetar, Ratac 9, OIB: 34233664654 iznos od 15.000,00 EUR-a u kunsjoj protuvrijednosti po srednjem

tečaju HNB-a važećem na dan plaćanja zajedno sa zakonskim zateznim kamatama tekućim od dana 16. ožujka 2015. i to do 31. srpnja 2015. po stopi koja se za svako polugodište određuje uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za osam postotnih poena, a od 1. kolovoza 2015. pa do isplate po stopi koja se određuje uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena.

4. Nalaže se tuženiku naknaditi tužitelju troškove parničnog postupka zajedno sa zakonskim zateznim kamatama koje teku od dana donošenja presude pa do isplate po stopi koje se određuju uvećanjem kamatne stope na stanja kredita odobrenih za razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za pet postotnih poena, sve u roku od 15 dana."

II Nalaže se tužitelju da u roku od 8 dana naknadi tuženiku trošak parničnog postupka u iznosu od 6.250,00 kn.

Obrazloženje

Kod Općinskog građanskog suda u Zagrebu 9. siječnja 2019. zaprimljena je tužba tužitelja NUNAR d.o.o. Supetar, protiv tuženika NIKOLA MARČIĆ iz Bola, radi raskida i isplate.

U tužbi tužitelj navodi da su on kao kupac i tuženik kao prodavatelj sklopili dana 18. veljače 2014. Ugovor o kupoprodaji nekretnina upisanih kod zemljišno knjižnog odjela Općinskog suda u Supetru u zk.ul. 873 k.o. Gornji Humac i to kao k.č. br. 1513, u naravi pašnjak k.č. br. 1516 u naravi Pašnjak, k.č. br. 1517 u naravi pašnjak i k.č. br. 1518 u naravi pašnjak ovjerenog kod javnog bilježnika Ervina Kuzmanića iz Supetra, Ratac 2, dana 18. veljače 2014. pod brojem OV-722/14. Kupoprodajna cijena opisanih nekretnina da je ugovorena člankom 3. predmetnog Ugovora na način da iznosi ukupno 200.000,00 EUR-a te se ima isplatiti na način da će tužitelj iznos od 46.667,00 kn platiti tuženiku odmah po potpisu Ugovora a radi zatvaranja Ugovora o kreditu iz članka 2. Ugovora, zatim da će iznos od 50.000,00 EUR-a umanjeno za iznos od 46.667,00 kn tužitelj isplatiti tuženiku nakon što tužitelj ishodi kredit za kupnju nekretnine kod svoje poslovne banke, ali ne kasnije od 31. svibnja 2014. i ne prije ispunjenja uvjeta iz članka 1. Ugovora, dok će ostatak kupoprodajne cijene od 150.000,00 EUR-a tužitelj isplatiti tuženiku u razdoblju od 5 godina u pet jednakih rata od po 30.000,00 EUR-a počevši od 215. pa sve do zaključno 2019. i to do zadnjeg dana u mjesecu prosincu u toj godini. Stranke da su člankom 3. Ugovora utanačile i to da je upis brisanja založnog prava opisanog u članku 2. Ugovora uvjet za isplatu kupoprodajne cijene, te da je tuženik kao prodavatelj dužan izvršiti upis brisanja založnog prava opisanog u tom članku 2. Ugovora u roku od 60 dana od dana primitka ugovorenog iznosa od 46.667,00 kn. U članku 2. stranke da su ugovorile kako tuženik kao prodavatelj jamči tužitelju kao kupcu da su nekretnine koje su predmet Ugovora isključivo njegovo vlasništvo te da na istima ne postoje prava trećih osoba koje bi isključivalo, umanjivalo ili ograničavalo pravo kupca a posebno da nije opterećena nikakvim uknjiženim ili neuknjiženim teretima osim založnog prava upisanog temeljem Ugovora o kreditu broj 70-10-60071-1 radi osiguranja novčane tražbine u iznosu od 150.000,00 kn u korist HVB Splitske banke d.d. pod brojem Z-1666/06, te je tuženik istim

člankom Ugovora zajamčio tužitelju kao kupcu da neotplaćeni iznos opisanog kredita iznosi svega 46.667,00 kn.

Nadalje, u tužbi se navodi kako je člankom 1. Ugovora se tuženik kao prodavatelj obvezao izvršiti promjenu katastarskog stanja jer je u katastarskom operatu kao vlasnik predmetnih nekretnina upisan Marčić Ivo "Mrtorij", pok. Tome, a ne tuženik. Opisana promjena katastarskog operata iz članka 1. Ugovora i brisanje opisanog založnog prava iz članka 2. Ugovora na predmetnim nekretninama da su ugovorene kao uvjet za realizaciju predmetnog kupoprodajnog ugovora jer tužitelj kao kupac bez izvršenja navedenih radnji od strane tuženika nije bio u mogućnosti ishoditi kredit u svojoj poslovnoj banci. Odmah po potpisu predmetnog Ugovora tužitelj da je isplatio prvi obrok tuženiku kako je to bilo ugovoreno, a nakon toga tuženik da je tražio da mu se isplati još dodatnih 15.000,00 EUR-a iako za to nisu postojali uvjeti u sklopljenom kupoprodajnom Ugovoru, pa da je između stranaka dogovoren kompromis u vidu da će tuženiku traženi iznos isplatiti se kao pozajmica. Tuženik da nije postupio sukladno ugovorenoj obvezi, odnosno isti da nije u roku od 60 dana ishodio upis brisanja založnog prava opisanog u članku 2. Ugovora već da je to uspio tek 4. ožujka 2015., a niti da je ishodio promjenu vlasništva u katastarskom operatu do danas, što sve da je dovelo do toga da tužitelj nije uspio ishoditi kredit iz kojeg je trebala biti podmirena kupoprodajna cijena. Slijedom navedenog tužitelj je predložio sudu a s obzirom da je za očekivati kako tuženik neće ispuniti svoju obvezu iz članka 1. Ugovora da po provedenom postupku donese presudu sadržaja pobliže specificiranog u izreci ove presude.

U odgovoru na tužbu zaprimljenu kod Općinskog građanskog suda u Zagrebu dana 15. veljače 2019. tuženik ističe prigovor nedostatka aktivne i upitnosti pasivne legitimacije, te promašenog pravnog puta. Ističe kako je tuženik ispunio svoje obveze, a o neakvim navodnim kreditima i problemima sa katastarskim upisom da nema govora ni dokaza te ističe i prigovor zastare.

Rješenjem Općinskog građanskog suda u Zagrebu poslovni broj 83 P-106/2019-8 od 8. travnja 2019. utvrđen je prekid postupka u predmetnoj pravnoj stvari u odnosu na tužitelja jer su nastupile pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka (točka I. rješenja), isti sud se oglosio stvarno nenadležnim za postupanje u predmetnoj pravnoj stvari (točka II. rješenja), te je odlučeno kako će se po pravomoćnosti rješenja predmet ustupiti Trgovačkom sudu u Splitu kao nadležnom sudu (točka III. rješenja).

Kod ovog suda predmetni spis zaprimljen je dana 14. listopada 2019. te je zaveden pod poslovni broj P-487/2019.

Kako je podneskom od 13. prosinca 2019. stečajni upravitelj tužitelja obavijestio sud da preuzima parnicu u ime i za račun stečajne mase te označio tužitelja na način pobliže specificiran u izreci ove presude to je rješenjem ovog suda poslovni broj 10 P-487/2019-3 od 30. prosinca 2019. utvrđeno je da je stečajni upravitelj tužitelja u ime i za račun stečajne mase tužitelja preuzeo postupak, te je postupak čiji je prekid utvrđen rješenjem Općinskog suda u Zagrebu poslovni broj 83 P-106/2019-8 od 8. travnja 2019. nastavljen, a sve sukladno odredbi članka 215. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 57/11, 25/13, 89/14 i 70/19, dalje ZPP-a).

Tužitelj je tijekom parničnog postupka ustrajao u tužbi i tužbenom zahtjevu, ističe kako činjenica da je prodavatelj uknjižen kao vlasnik proveden tek nakon sklapanja kupoprodajnog ugovora, a brisanje zaloga koje je bila obveza prodavatelja da je izvršeno tek

godinu dana nakon uplate dugovanog iznosa a ne u roku od 60 dana kako je to definirano člankom 3. točka 3.5., kao i da prodavatelj do danas nije pozvao tuženika na isplatu preostalog dijela kupoprodajne cijene, a da je cijelo vrijeme istu koristio te da je primio iznos navedenu kupoprodajnom Ugovoru i pozajmici. Tuženik je tijekom parničnog postupka ustrajao u navodima iz odgovora na tužbu, te ističe kako u predmetnom Ugovoru nigdje nije bilo navedeno da bi rokovi bili bitan sastojak Ugovora i da nitko nije imao obveze čije neispunjenje bi rezultiralo raskidom Ugovora, dok jedini uvjet koji se morao ispuniti i koji da je isto tako bio bez sankcija je bila obveza tuženika da izbriše hipoteku, a koju da su izbrisali sami tužitelji, nakon čega da nisu isplatili niti dio kupoprodajne cijene i to više od šesto godina od dana izbrisa te hipoteke i sklapanja glavnog kupoprodajnog Ugovora. Izbris pok. oca tuženika iz katastarskog operata da zasigurno ne može predstavljati uvjeti radi kojeg je banka odbila dati kredit tužitelju s obzirom da je tuženik bio uredno knjižen u zemljišnoj knjizi kao vlasnik predmetnih nekretnina i taj izbris da je bilo vrlo lako objasniti banci.

U dokaznom postupku sud je pregledao isprave priložene u spisu te izveo dokaz saslušanjem svjedoka Ivan Šanić i tuženika Nikola Marčić, pa je na temelju savjesne i brižljive ocjene svakog dokaza zasebno i svih dokaza zajedno odlučio kao u izreci iz slijedećih razloga:

Predmet spora je zahtjev tužitelja:

- za raskid Ugovora o kupoprodaji sklopljenog dana 18. veljače 2014., sklopljenog između Nikole Marčića iz Bola, Put zlatnog rata kao prodavatelja i Nunar d.o.o. Zagreb, Kneza Mislava 4 kao kupca (dalje: predmetni Ugovor);
- naložiti tuženiku isplatu iznosa od 46.667,00 kn zajedno sa zakonskim zateznim kamatama, po osnovi onoga što je tužitelj dao tuženiku u ispunjenju svoje ugovorne obveze po predmetnom Ugovoru;
- naložiti tuženiku isplatu iznosa od 15.000,00 EUR-a u kunskoj protuvrijednosti po srednjem tečaju HNB-a važećem na dan plaćanja zajedno sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, a po osnovi povrata pozajmljenog iznosa po Ugovoru o pozajmici od 13. ožujka 2014.

Što se tiče tužbenog zahtjeva tužitelja glede Ugovora o kupoprodaji za navesti je slijedeće:

Iz stanja spisa proizlazi kako su dana 18. veljače 2014. Nunar d.o.o. Zagreb kao kupac i tuženik kao prodavatelj sklopili Ugovor o kupoprodaji nekretnina pobliže specificiranih u članku 1. točka 1.1. predmetnog Ugovora. U članku 1.točka 1.2. stranke su suglasno utvrdile kako su nekretnine iz članka 1. točka 1.1. Ugovora u područnom uredu za katastar Split, odjel/ispostava Supetar, Katastarske općine Gornji Humac u posjedovnom listu broj 19 upisane u vlasništvu Marčić Ivo "Mrtorij", pok. Tome.

Prema sadržaju članka 1. točka 1.2. tuženik kao prodavatelj se obvezao do isplate drugog obroka kupoprodajne cijene izvršiti promjenu stanja i upisati u katastru nekretninu koja je predmetom kupoprodaje na svoje ime.

Prema sadržaju odredbe članka 3. predmetnog Ugovora o kupoprodaji kojim su stranke regulirale kupoprodajnu cijenu i rokove, prema točki 3.3. tog članka tužitelj kao kupac obvezao tuženiku kao prodavatelju isplatiti iznos kupoprodajne cijene od 200.000,00 EUR-a na račun u Splitskoj-banci i to slijedećom dinamikom; a) iznos od 46.667,00 kn odmah po potpisu Ugovora; b) iznos od 50.000,00 EUR-a umanjeno za 46.667,00 kn nakon

što kupac ishodi kredit za kupnju nekretnine kod svoje poslovne banke ali ne kasnije od 31. svibnja 2014. ali ne prije ispunjenja uvjeta iz članka 1. Ugovora; c) te ostatak kupoprodajne cijene od 150.000,00 EUR-a u razdoblju od 5 godina u pet jednakih rata od po 30.000,00 EUR-a počevši od 2015. pa do zaključno 2019. do zadnjeg dana u mjesecu prosincu u toj godini (članak 3.3. a), b) i c)).

Prema sadržaju odredbe članka 3. točka 3.4. ugovorne strane su suglasno izjavile kako je upis brisanja založnog prava iz članka 2. tog Ugovora uvjet za isplatu kupoprodajne cijene opisane u točkama 3.3b i 3.3c članka 3. predmetnog Ugovora.

Prema sadržaju odredbe članka 3. točka 3.5. ugovorne strane izjavile suglasnost da je tuženik kao prodavatelj dužan izvršiti upis brisanja založnog prava opisanog u članku 2. stavak 2. točka 1. tog ugovora u roku od 60 dana od dana primitka iznosa iz točke a) stavak 3.3. tog članka.

Kako je predmetni Ugovor o kupoprodaji sklopljen između parničnih stranaka, to sud nalazi neosnovanim i po tužitelju istaknuti prigovor nedostatka aktivne i pasivne legitimacije.

Među strankama nije sporno da je tužitelj tuženiku isplatio iznos od 46.667,00 kn.

Člankom 214. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15, dalje ZOO-a), propisano je da zastarom prestaje pravo zahtijevati ispunjenje obveze. Obveza tuženika po predmetnom kupoprodajnom ugovoru iz članka 3. točka 3.5. istoga-upis brisanja založnog prava, je prema neosporenim navodima tužitelja sadržanima u tužbi ispunjena dana 4. ožujka 2015. pa kako je obveza ispunjena, to je neosnovan istaknuti prigovor zastare tuženika.

Sud je izveo dokaz saslušanjem svjedoka Ivana Šanića bivšeg ZZ tužitelja, te tuženika kao parnične stranke,

Svjedok Ivan Šanić je, a po izvršenom uvidu u predmetni Ugovor o kupoprodaji nekretnine naveo kako je upravo on potpisao predmetni Ugovor kao direktor trgovačkog društva Nunar d.o.o. odnosno kao kupac. On da je ispunio sve obveze po tom ugovoru i oni da su platiti tuženiku iznos od 46.667,00 kn direktno u Splitsku banku, a na ime otplate kredita. Oni da su dali tuženiku 15.000,00 EUR-a pozajmice, a po Ugovoru o pozajmici od 13.3.2014. (list 10 spisa). Tuženik nije ispunio svoje ugovorne obveze, a ista da je bila da prebaci nekretnine koja je bila predmetom ugovora o kupoprodaji na svoje ime. Isto tako da nije skinuta zabilježba tereta na predmetnoj nekretnini. Dalje da nije imao nikakvih kontakata s tuženikom a u svezi s predmetnim Ugovorom. Firma Nunar d.o.o. da je planirala financirati preostali iznos za kupnju predmetne nekretnine, preko sredstava dobivenih kreditom, a uvjeti za taj kredit su bili čisto vlasništvo i posjed nad nekretninom koje je firma kupovala. Svi rokovi koji su bili postavljeni u predmetnom Ugovoru o kupoprodaji nekretnine da su bili bitni rokovi, jer to da je bio period kada je Hrvatska bila primljena u EU. HBOR da je imao svoje uvjete u kojima je bio određen rok kada se moglo prijaviti, a oni da su na to ciljali jer je bilo povoljno, i upravo iz tih svih razloga rokovi predviđeni predmetnim Ugovorom su bili bitni. Uvjeti banke su bili čisti a on da nije mogao predati zemljište sa zabilježbom tereta banke i koje nije prebačeno u posjed vlasnika. Na upit punomoćnika tuženika, a s obzirom na sadržaj odredbe članka 3. točka 3.4., zašto nakon brisanja založnog prava nije isplaćena kupoprodajna cijena sukladno tom članku, svjedok je naveo da je to iz razloga što su u

prethodnom članku članak 1.točka 1.2, članak 3.točka 3.5 i članak 3. točka 3.3. b. definirane obveze, a uvjeti uz ovog Ugovora do dan danas nisu ispunjeni.

Iz iskaza saslušanog tuženika kao parnične stranke proizlazi da je on potpisao Ugovor o kupoprodaji nekretnine od 18. veljače 2014. Po predmetnom Ugovoru da je izvršio sve svoje obveze. On da je želio zatvoriti svoj kredit koji sam imao prema Splitskoj banci i pošteno prodati svoj komad zemlje, neovisno što je ta zemlja uknjižena na mog oca, jer nikada nismo imali ostavinsku raspravu. Inače na predmetnoj nekretnini on da je uknjižen, ali u katastru je naveden moj pok. otac. Što se tiče njihovog ispunjenja obveza oni su odista uplatili iznos od 46.667,00 kn u Splitsku banku a radi zatvaranja njegovog kredita. Nikakve druge obveze oni da nisu ispunili. Po izvršenom uvidu u Ugovor o pozajmici priložen spisu (list 10 spisa), isti je naveo kako ga nije potpisao. On da se ne može sjetiti kada je uknjižen kao vlasnik nekretnine.

Tuženik je u cijelosti prigovorio iskazu saslušanog svjedoka Šanića kao netočno i konstruiranom za potrebe tužitelja, jer da u spisu nema nikakvih dokaza o tome da bi tužitelj podizao bilo kakav kredit od bilo kakve banke. Punomoćnica tužitelja je prigovorila iskazu tuženika u dijelu u kojem je naveo da nije primio pozajmicu u iznosu od 15.000,00 EUR-a uz obrazloženje kako je ista isplaćena na identičan način kao i iznos od 46.000,00 kn.

Tužitelj svoj tužbeni zahtjev za raskid ugovora temelji u pravo na naprijed citiranoj odredbi članka 3. točka 3.5. predmetnog Ugovora i članku 1.točka 1.2. predmetnog Ugovora, tj. činjenici da tužitelj nije u roku od 60 dana od dana primitka iznosa od 46.667,00 kn izvršio upis brisanja založnog prava, a niti da je ishodio promjenu vlasništva u katastarskom operatu do danas, tj. na činjenici da tuženik nije ispunio svoju ugovornu obvezu.

Prema odredbi članka 360. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15, dalje ZOO-a), u dvostrano obveznim ugovorima, kada jedna strana ne ispunji svoju obvezu, druga strana može ako nije što drugo određeno zahtijevati ispunjenje obveze ili pod pretpostavkama predviđenim u idućim člancima, raskinuti ugovor jednostranom izjavom, ako raskid ugovora ne nastupa po samom zakonu, a u svakom slučaju ima pravo na naknadu štete, dok prema odredbi članka 366. ZOO-a vjerovnik koji zbog neispunjenja dužnikove obveze raskida ugovor dužan je to priopćiti dužniku bez odgađanja.

Dakle, iz citiranih zakonskih odredbi jasno proizlazi da zbog neispunjenja obveze jedne ugovorne strane (dužnika), druga ugovorna strana (vjerovnik) može prostom (običnom) izjavom volje upućenoj dužniku raskinuti ugovor.

Međutim, niti tim niti preostalim odredbama ZOO-a koje se odnose na raskid ugovora zbog neispunjenja nije predviđena mogućnost da sud zbog neispunjenja obveze jedne ugovorne stranke konstitutivnom odlukom raskine ugovor.

Tužbeni zahtjev tužitelja za raskidom ugovora zbog neispunjenja neosnovan je stoga što se zbog neispunjenja ugovora, ugovor raskida jednostranom izvansudskom izjavom volje ovlaštene ugovorne stranke (vjerovnika), a ne konstitutivnom sudskom odlukom. To u konkretnom slučaju znači da je tužitelj ugovor o kupoprodaji mogao raskinuti sukladno odredbi članka 360. i 366. Zakona o obveznim odnosima ("Narodne novine" 35/05, 41/08, 125/11 i 78/15, dalje ZOO-a). Međutim, tužitelj ne može konstitutivnom tužbom, odnosno konstitutivnim tužbenim zahtjevom tražiti od suda donošenje odluke kojom bi raskinuo ugovor i zbog toga što druga ugovorna strana nije ispunila svoju ugovornu obvezu-sud

konstitutivnom odlukom može raskinuti ugovor samo zbog promijenjenih okolnosti sukladno odredbi članka 369. ZOO-a, a što u ovom parničnom postupku evidentno nije slučaj.

Valjalo je ispitati da li je predmetni Ugovor raskinut po samom zakonu.

Odredba članka 361. ZOO-a predviđa raskid ugovora kod kojeg je rok bitan sastojak ugovora. Taj se ugovor ex lege raskida protekom roka. Da bi se neki rok za ispunjenje obveze smatrao bitnim sastojkom ugovora u smislu odredaba ZOO-a (fiksni rok) nije dovoljno samo ugovoriti određeni rok za ispunjenje, već ugovorne strane moraju izričito ugovoriti da je tako ugovoreni rok bitan sastojak ugovora. Dakle, rok nije bitan sastojak ugovora samim time što je ugovoren. Kada bi tako ugovoreni rok bio bitan sastojak ugovora tada bi svi pravni poslovi koji sadržavaju određeni rok za ispunjenje bili fiksni poslovi, pa ne bi ni trebala izjava o raskidu i ostavljanju naknadno primjerenog roka za ispunjenje.

Rok će biti bitan sastojak ugovora ako je ugovorena raskidna klauzula-odredba ugovora kojom se ugovara raskid kao posljedica neispunjenja obveze u ugovorenom roku, ali također i onda kada to nije ugovoreno ako je ispunjenje ugovora u određenom roku bitan sastojak ugovora po prirodi posla. U sudskoj praksi nalazi se na tumačenja prema kojem se iz konteksta odredbe ugovora koja sadrži rokove određene za plaćanje kupoprodajne cijene, a u kojoj je dva puta ponovljena riječ "najkasnije" zaključuje kako su rokovi određeni za plaćanje kupoprodajne cijene fiksni rokovi (VS RH), Revt-164/09 od 31. siječnja 2012. isto tako u sudskoj praksi se navodi kako uporaba izraza: "fiksno"; "u strogom roku"; "najkasnije do" i slično je rok ispunjenja ugovoren kao bitan sastojak ugovora.

Iz sadržaja naprijed citiranih odredbi članka 3. točka 3.5., članka 1. točka 1.2. Ugovora o kupoprodaji, a uzimajući sve naprijed navedeno, proizlazi da rok nije ugovoren kao bitan sastojak ugovora.

Sud nije mogao zaključiti niti da bi se u konkretnom slučaju po prirodi posla radilo o ugovoru u kojem je ispunjenje u određenom roku bitan sastojak tog ugovora. Naime, iako se svjedok Ivan Šanić, bivši direktor tužitelja u svom iskazu navodi kako svi rokovi koji su bili postavljeni u predmetnom ugovoru su bili bitni, jer se je ostatak iznosa za kupnju nekretnine planirano financirati preko sredstava dobivenih kreditom i da su uvjeti bili čisto vlasništvo i posjed nad nekretninom, sud iste nije mogao prihvatiti budući da u prilog takovim svojim tvrdnjama tužitelj u sudski spis nije priložio nikakve dokaze, iako je bio dužan u smislu odredbe članka 219. ZPP-a.

Radi navedenog valjalo je odbiti tužbeni zahtjev tužitelja radi raskida predmetnog Ugovora o kupoprodaji te odlučiti kao u izreci ove presude pod točkom I.1.

Kako dakle, kupoprodajni ugovor sklopljen između tužitelja i tuženika nije raskinut, a budući da je raskid ugovora preduvjet za vraćanje onoga što je po ugovoru jedna ugovorna strana predala drugoj ugovornoj strani, a kako to proizlazi iz odredbe članka 368. stavak 2. ZOO-a, to je valjalo odbiti tužbeni zahtjev tužitelja da se naloži tuženiku da mu isplati iznos od 46.667,00 kn sa pripadajućim zakonskim zateznim kamatama, te odlučiti kao u točki I.2. izreke presude.

Što se tiče zahtjeva tužitelja glede Ugovora o pozajmici za navesti je sljedeće:

Tužitelj je u sudski spis priložio Ugovor o pozajmici od dana 13. ožujka 2014. (list 10).

Prema odredbi članka 499. ZOO-a ugovorom o zajmu obvezuje se zajmodavac predati zajmoprimcu određeni iznos novca ili određenu količinu drugih zamjenjivih stvari, a zajmoprimac se obvezuje vratiti mu poslije stanovitog vremena isti iznos novca, odnosno istu količinu stvari, iste vrste i kakvoće.

Sukladno pravilima o teretu dokazivanja iz članka 219. Zakona o parničnom postupku ("Narodne novine" 53/91, 91/92, 112/99, 88/01, 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 57/11 i 25/13, dalje ZPP-a) dužnost je stranaka u parnici iznijeti tvrdnje o činjenicama na kojima zasnivaju svoje zahtjeve i priložiti dokaze kojima će potkrijepiti te činjenične navode. Dužnost iznošenja činjeničnih tvrdnji i predlaganja dokaza nije obveza stranke prema parničnom protivniku a ni prema sudu, već u svojoj, specifična obveza prema samoj sebi. Navođenjem relevantnih činjenica i predlaganjem efikasnih dokaza stranka ostvaruje povoljnije izgleda za svoj uspjeh u parnici. Zbog toga se u teoriji procesnog prava ta "dužnost" naziva "teretom" a ne obvezom.

Tuženik u svom iskazu danom na ročištu pred ovim sudom održanim dana 14. listopada 2020., a po izvršenom uvidu u predmetni Ugovor o pozajmici, navodi kako isti nije potpisao. Međutim, takvi navod sud nije mogao uzeti u obzir, budući je isti protivan odredbi članka 299. stavak 3. ZPP-a, kojim je propisano da nove činjenice i nove dokaze koje su stranke iznijele odnosno predložile tijekom glavne rasprave protivno stavku 2. toga članka sud neće uzeti u obzir, a po ocjeni ovog suda tu činjenicu tuženik je mogao iznijeti prije zaključenja prethodnog postupka budući je predmetni Ugovor tužitelj priložio uz tužbu.

Što se tiče po tužitelju istaknutog prigovora zastare za navesti je kako se ima primijeniti odredba članka 225. ZOO-a prema kojoj tražbina zastarijeva za pet godina ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare a o čemu se u konkretnom slučaju radi. Tako kada se uzme u obzir činjenica da iz sadržaja predmetnog Ugovora o pozajmici proizlazi da je člankom 3. istog regulirano da ukoliko se ugovor u prilogu iz bilo kojih razloga i bilo čijom krivnjom ne realizira, je rok povrata pozajmice godinu dana, te da je dospijeće povrata pozajmice u tom slučaju jednokratno na dan 13. ožujka 2015., dok je tužba podnesene Općinskom građanskom sudu u Zagrebu 9. siječnja 2019., to je neosnovan po tuženiku istaknuti prigovor zastare.

Kako je predmetni Ugovor o pozajmici sklopljen između parničnih stranaka to sud nalazi neosnovanim prigovor promašene aktivne legitimacije tužitelja i pasivne legitimacije tuženika.

U predmetnoj pravnoj stvari teret dokaza je na tužitelju da je tuženiku pozajmio određenu količinu novca i da ih tuženik u ugovorenom roku nije vratio. Tužitelj osim toga što je u sudski spis priložio navedeni Ugovor samo navodi u tužbi da je tuženik tražio da mu se isplati još dodatnih 15.000,00 kn pored prvog obroka po predmetnom Ugovoru o kupoprodaji, pa da je između stranaka dogovoren kompromis u vidu da će tuženiku traženi iznos isplatiti kao pozajmicu. Međutim, tužitelj ničim nije dokazao da je navedeni iznos isplaćen tuženiku i da je tuženik u ugovorenom roku nije vratio, posljedično čemu sud ni taj dio tužbenog zahtjeva tužitelja nije mogao prihvatiti kao osnovan, te je isti odbio i odlučio kao u točki I.3. izreke presude.

Odluka o troškovima postupka temelji se na odredbi članka 154. stavak 1. ZPP-a i važećoj Tarifi o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika, te važećoj tarifi sudskih pristojbi prema Zakonu o sudskim pristojbama ("Narodne novine" 74/95, 57/96, 137/02, 125/11, 112/12, 157/13 i 110/15). Tuženiku je kao trošak parničnog postupka valjalo obistiniti trošak sastava odgovora na tužbu (TBR 8. toč. 1. OT-a) u iznosu od 2.500,00 kn uz pripadajući PDV od 25% u iznosu od 625,00 kn, trošak zastupanja na ročištu od 14. listopada 2020. (TBR 9. toč. 1. OT-a) u iznosu od 2.500,00 kn uz pripadajući PDV od 25% u iznosu od 625,00 kn, odnosno ukupno 6.250,00 kn. Radi navedenoga o troškovima postupka odlučeno je kao u točki II. izreke presude.

U Splitu, 23. studenog 2020.

Sudac

Ivana Madunić

POUKA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu u roku od 8 dana od dana dostave presude. Žalba se podnosi preko ovog suda za Visoki trgovački sud Republike Hrvatske Zagreb, u pisanom obliku u 3 primjerka.

Broj zapisa: **1789a-febe4**

Kontrolni broj: **042e0-c8818-850bd**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=IVANA MADUNIĆ, L=SPLIT, O=TRGOVAČKI SUD U SPLITU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://usluge.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti-dokumenta/>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Splitu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.